

Jelentés az emberkereskedelemről – 2012

Kiadta az Egyesült Államok Külügyminisztériuma (Office to Monitor and Combat Trafficking in Persons)

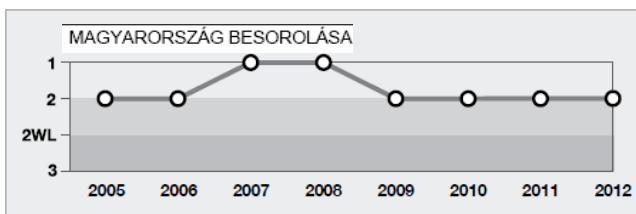
2012. június 19.

<http://www.state.gov/j/tip/rls/tiprpt/2012/index.htm>

MAGYARORSZÁG (2. szint)

Magyarország kibocsátó, tranzit és célország a nőkel és lányokkal szexuális kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelem tekintetében, és kibocsátó ország a férfiakkal és nőekkel kényszermunka céljából folytatott emberkereskedelem tekintetében. Magyar nőket jellemzően Hollandiában, Svájcban, az Egyesült Királyságban, Dániában, Németországban, Ausztriában, Olaszországban, Norvégiában, Spanyolországban, Írországban, Belgiumban, Görögországban és az Egyesült Államokban kényszerítettek prostitúcióra. Az ország keleti részén élő nőket gyakran Budapesten és az osztrák határ közelében lévő területeken kényszerítik prostitúcióra. Az árvaházban felnőtt roma nők és lányok különösen kiszolgáltatottak, ezért gyakran válnak az országon belül szexuális célú kizsákmányolás áldozatává. Magyar férfiakat és nőket jellemzően az Egyesült Királyságban, Spanyolországban, Kanadában és az Egyesült Államokban, valamint Magyarországon belül kényszerítettek munkára. Az elmúlt év során a kormányhivatalnokok a kényszermunka céljából folytatott emberkereskedelem eseteinek növekvő számáról tettek jelentést. Szlovákiából, Romániából, Moldovából, Lengyelországból, Ukrajnából és Kínából Magyarországon keresztül Hollandiába, az Egyesült

Királyságba, Dániába, Németországba, Ausztriába, Olaszországba, Svájcba, Franciaországba és az Egyesült Arab Emirátusokba szállítanak nőket, ahol prostitúcióra kényszerítik őket. Előfordulhat, hogy az áldozatok egy részét Magyarországon is kizsákmányolják, mielőtt továbbvinnék

őket a célországba. Romániai nők és gyerekek gyakran válnak Magyarországon szexuális célú kizsákmányolás áldozatává. Nyugat-Európából sok férfi utazik Budapestre szexturizmus céljából, ami olykor az emberkereskedelem áldozatainak kizsákmányolását is magában foglalhatja. Az emberkereskedelem magyarországi áldozatai között aránytalanul nagy a roma származásúak száma. A magyar kormány nem teljesíti teljes mértékben az emberkereskedelem felszámolására vonatkozó minimumkövetelményeket, bár jelentős erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy az elvárásokat teljesítse. 2011-ben a kormány nagyobb erővel nyomozott az emberkereskedők után, a bíróságok pedig súlyosabb büntetéseket szabtak ki az elkövetőkre. Ezenkívül a kormány, helyrehozva egy korábbi hiányosságot, egész éven át finanszírozta egy, az emberkereskedelem áldozatait támogató civil szervezet munkáját. Az év folyamán azonban az állampolgári jogok országgyűlési biztosa arról számolt be, hogy a rendőrség elkövetőként kezelte a prostituáltként dolgozó gyermekeket, ami a gyermekek szexuális kizsákmányolására vonatkozó nemzetközileg elfogadott meghatározás súlyos félreértését tükrözi. Emellett a szexuális kizsákmányolást elkövetők elítélési aránya tovább csökkent, a kormány pedig csak korlátozott támogatást nyújtott az áldozatoknak. Végül meg kell említeni, hogy a kormány nem megfelelő mértékben indított nyomozást, illetve kezdeményezett büntetőeljárást szexuális kizsákmányolással kapcsolatban bűnrészességgel gyanúsított személyek ellen, ami korlátozta a szexuális kizsákmányolás eseteinek felderítését és az áldozatok azonosítását.

Javaslatok Magyarország számára: Dolgozzanak ki, valósítsanak meg és támogassanak az emberkereskedelem minden áldozata számára hozzáférhető segítő programokat Magyarországon, és jobban ösztönözzék az áldozatokat arra, hogy együttműködjenek a rendfenntartó szervekkel; növeljék az emberkereskedelemmel kapcsolatos bűncselekmények kivizsgálására tett erőfeszítéseket, ítéljék el és büntessék meg az elkövetőket, de közben tartsák tiszteletben az áldozatok emberi jogait; hozzanak létre nemzeti szintű pénzalapot az emberkereskedelem áldozatainak támogatására; tökéletesítsék a helyi rendőrök emberkereskedelemmel kapcsolatos képzését annak biztosítására, hogy a prostitúcióban részt vevő gyermekeket ne tekintsék elkövetőknek, és ne büntessék meg őket az

emberkereskedelem közvetlen következményeként elkövetett törvénytelen cselekedetekért; módosítsák a büntető törvénykönyvet annak érdekében, hogy az megfeleljen a nemzetközi normáknak – ideértve a 175/B. paragrafus módosítását, amely szerint bizonyítani kell azt, hogy az áldozatot megvették vagy eladták –, ez a módosítás növelheti a bíróság elé állított és elítélt emberkereskedők számát; intézményesítsék a civil szervezetekkel való kapcsolattartást – ideértve a romákat képviselő szervezeteket is – az áldozatok azonosításával és támogatásával kapcsolatban abból a célból, hogy Magyarországon az emberkereskedelem elleni küzdelem még inkább áldozatközpontúvá váljon; végül fontolják meg az emberkereskedelmi ügyekre szakosodott ügyészek és bírák körének létrehozását.

Büntetőeljárás

A magyar kormány bűnüldözési erőfeszítései terén előrelépés mutatkozott, mivel 2011-ben növekedett az emberkereskedelemmel kapcsolatos ügyekben folytatott nyomozások száma. A magyar büntető törvénykönyv (Btk.) 175/B. paragrafusa az emberkereskedelem valamennyi formáját tiltja. A törvény egytől 20 évig terjedő szabadságvesztést ír elő, ami a bűncselekménynek megfelelően szigorú, emellett arányosnak tekinthető a más súlyos bűncselekményekért – például nemi erőszakért – kiróható büntetésekhez képest. A magyar hatóságok és külső szakértők folyamatosan figyelmeztetnek az emberkereskedelemre vonatkozó magyar törvények szűk hatókörére, valamint arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság egyik határozatának következtében az ügyészekre túlzottan szigorú bizonyítási kötelezettség hárul az emberkereskedelmi eljárásokban, nevezetesen bizonyítaniuk kell, hogy az emberkereskedelem áldozatát valamely személy eladta vagy megvásárolta, vagy hogy az áldozatot közvetlenül vagy nemrégiben erőszakot alkalmazva kényszerítették valamire, szembeállítva mindezt a pszichológiai kényszer alkalmazásával, illetve a kiszolgáltatott áldozatok helyzetének kihasználásával. Az ilyen jogi akadályok miatt az ügyészek más jogszabályok alapján indítanak eljárást az emberkereskedelemben érintett elkövetők ellen, amelyek enyhébb büntetési tételeket tartalmaznak az emberkereskedelmi törvénynél. 2011-ben növekedett a rendőrség által emberkereskedelmi ügyekben folytatott nyomozások száma azáltal, hogy 18 új ügyben indult nyomozás, köztük két esetben kényszerfoglalkoztatás gyanújával. Ez előrelépés a 2010-ben indított nyolc nyomozáshoz képest. A bíróságok 2011-ben nyolc elkövetőt helyeztek vád alá és ítélték el szexuális célú kizsákmányolás miatt, ami csökkenést mutat a 2010-es 12 szexuális célú kizsákmányolás miatti elítélthez képest, és tartós csökkenés a 2009-es 23 elítélthez képest. Az előző évvel ellentétben 2011-ben a bíróságok nem hoztak ítéletet kényszermunka céljából folytatott emberkereskedelem ügyében. A nyolc bűnösnek talált elkövető büntetése egyéves felfüggesztett szabadságvesztéstől kilencéves letöltendő szabadságvesztésig terjedt. Továbbra sem voltak emberkereskedelmi ügyekre szakosodott bírók és ügyészek, és az emberkereskedelem elleni küzdelemre csak kevés megyei rendőrt képeztek ki. A kormány nem szolgáltatott adatokat az emberkereskedelemmel kapcsolatos bűnrészesség ügyében végzett nyomozásokról és büntetőeljárásokról. Egy 2011-es jelentés azonban, amely a szexuális célú kizsákmányolás túlélőivel folytatott beszélgetések alapján készült, olyan beszámolókat tartalmazott, amelyek szerint a rendőrség lebeszélte a segítséget kérő áldozatokat a büntetőeljárás indításáról. Ezenkívül a jelentés erősen utalt az emberkereskedelemmel kapcsolatos bűnrészességre, beszámolt többek között olyan tisztviselőkről, akik fizikailag bántalmazták és megfélemlítették az emberkereskedelem áldozatait, és nem intézkedtek, amikor az áldozatok elárulták a kerítőjük nevét. Hazai szakértők jelentése szerint a rendőrség több esetben elmulasztotta kivizsgálni a roma áldozatokat érintő emberkereskedelmi ügyeket.

Védelem

2011-ben a magyar kormány némi fejlődést mutatott az emberkereskedelem áldozatainak védelmével kapcsolatban. A jelentéstételi időszakban a kormány Magyarországon 34 áldozatot azonosított; a magyar konzuli szolgálatok ezenkívül 90 magyar áldozatot regisztráltak külföldön. A kormány nem szolgáltatott bizonyítékot arra nézve, hogy reintegrációs támogatást nyújtott volna az áldozatoknak Magyarországra való hazatérésük után; hazai szakértők szerint a kormány nem gondoskodott a hazatelepült áldozatok számára hozzáférhető szociális szolgáltatásokról. Egy civil szervezet arról számolt be, hogy a kormány hivatalosan csak akkor talált elkövető büntetése egyéves felfüggesztett szabadságvesztéstől kilencéves letöltendő szabadságvesztésig terjedt. Továbbra sem voltak emberkereskedelmi ügyekre szakosodott bírók és ügyészek, és az emberkereskedelem elleni küzdelemre csak kevés megyei rendőrt képeztek ki. A kormány nem szolgáltatott adatokat az emberkereskedelemmel kapcsolatos bűnrészesség ügyében végzett nyomozásokról és büntetőeljárásokról. Egy 2011-es jelentés azonban, amely a szexuális célú kizsákmányolás túlélőivel folytatott beszélgetések alapján készült, olyan beszámolókat tartalmazott, amelyek szerint a rendőrség lebeszélte a segítséget kérő áldozatokat a büntetőeljárás indításáról. Ezenkívül a jelentés erősen utalt az emberkereskedelemmel kapcsolatos bűnrészességre, beszámolt többek között olyan tisztviselőkről, akik fizikailag bántalmazták és megfélemlítették az emberkereskedelem áldozatait, és nem intézkedtek, amikor az áldozatok elárulták a kerítőjük nevét. Hazai szakértők jelentése szerint a rendőrség több esetben elmulasztotta kivizsgálni a roma áldozatokat érintő emberkereskedelmi ügyeket.

szerződést. Egy másik civil szervezet 15 áldozatnak nyújtott egyedi támogatást, a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) pedig 20 külföldön kizsákmányolt magyar áldozat hazatelepülésében segédkezett. Emellett a kormány áldozatsegítő szolgálatai 14 Magyarországon kizsákmányolt áldozatnak nyújtottak segítséget, akik az Egyesült Királyságból, Svájcban, Hollandiából és Németországból származtak. Egy 2011 decemberében kiadott ombudsmani jelentés súlyos félreértést tárt fel, amely a magyar hatóságokat jellemzi a gyermekeket érintő emberkereskedelem kérdéseiben, valamint rávilágított arra a problémára, hogy a rendőrség a prostitúcióban részt vevő gyermekeket elkövetőként kezeli, nem pedig az emberkereskedelem áldozataiként. Egy civil szervezet arról számolt be, hogy 2011-ben egy nyolc hónapos időszak alatt több mint 100 gyermeket vádoltak prostitúcióra való felbujtással. Ezenkívül ugyanez a civil szervezet arról is beszámolt, hogy az emberkereskedelem lehetséges áldozatait, legalább 16 személy, köztük 11 román ellen folytattak eljárást koldulás szabálysértése miatt.

A kormány 2011-ben nem ösztönözte kellőképpen az áldozatokat arra, hogy részt vegyenek a velük emberkereskedelmet folytató személyek ellen indított vizsgálatokban és bírósági eljárásokban. A kormány 30 napos gondolkodási időt biztosított a külföldi áldozatok számára arra, hogy eldöntsék, együttműködnek-e a bűnüldöző szervekkel az esetek felderítése során; 2011-ben azonban egyetlen külföldi áldozat sem kérte ezt az ideiglenes bevándorlási könnyítést. A civil szervezetek továbbra is azon a véleményen vannak, hogy a 30 napos gondolkodási idő nem elegendő arra, hogy az áldozatok feldolgozzák a traumát és eldöntsék, kívánják-e vallomást tenni kizsákmányolóik ellen. A külföldi áldozatok hat hónapos ideiglenes tartózkodási engedélyért folyamodhatnak, amennyiben úgy döntenek, hogy együttműködnek a hatóságokkal. 2011-ben hazai szakértők aggodalmuknak adtak hangot amiatt, hogy néhány áldozatot, aki nem akart segíteni a bűnüldöző szerveknek, kényszerítették a tanúskodásra; más áldozatokat pedig ebben az évben is prostitúcióval, illetve a foglalkoztatással és bevándorlással kapcsolatos törvények megszegésével vádolták meg.

Megelőzés

Némi javulás figyelhető meg a magyar kormány az emberkereskedelem megakadályozására tett erőfeszítései terén. 2011 decemberében a nemzeti koordinátor volt az elnöke annak a civil kerekasztalnak, amelynek célja a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus munkájának hatékonyabbá tétele volt. 2011 májusában a Legfőbb Ügyészség emberkereskedelem elleni képzést szervezett és finanszírozott a megyei ügyészségek számára. A kormány emberkereskedelem elleni erőfeszítéseiben nem érhető tetten az átláthatóság és a felelősségre vonhatóság, hiszen a jelentéstételi időszak során nem ellenőrizte és értékelte rendszeresen a szóban forgó erőfeszítéseket. 2011 novemberében azonban elindítottak egy új weboldalt, amely tájékoztatást ad a kormány emberkereskedelem elleni lépéseiről, az emberkereskedelemre utaló jelekről, illetve tartalmaz egy ellenőrzőlistát a külföldi munkavállalást tervező magyar állampolgárok számára. A jelentéstételi időszakban a kormány nem hozott konkrét intézkedéseket annak érdekében, hogy az üzletszerű szexuális cselekmények iránti keresletet visszaszorítsa. A kormány emberkereskedelem elleni képzést biztosított a magyar vásárgkezelő csapatok számára, mielőtt nemzetközi békefenntartó missziók keretében külföldre telepítették őket.